

UVODNE MISLI

Bolnikov z rakom je povsod iz leta v leto več, predvsem zaradi staranja prebivalstva in večje izpostavljenosti prebivalstva nevarnostnim dejavnikom. Slovenija, v kateri je leta 1996 zbolelo za rakom 7414 ljudi; 3676 moških in 3736 žensk, sodi med dežele s srednje visokima zbolelostjo in umrljivostjo za rakom.

Na to, kdo bo zbolel za rakom, vplivajo z medsebojnimi učinki dejavniki iz okolja in način življenja, dedna nagnjenost in naključje. Med najpogostejšimi raki pri moškem so zaenkrat še vedno tisti, katerih nastanek je močno povezan s kajenjem, prekomernim uživanjem alkoholnih pijač, nepravilno prehrano in pretiranim sončenjem. Naravni potek bolezni je dolg. Čas od začetne, nepovratne spremembe celice do kliničnega pojava bolezni je za večino rakov daljši od deset let.

Z zdravim načinom življenja in opuščanjem škodljivih razvad se lahko mnogim rakom ognemo. Če pa se bolezen pojavi, jo lahko uspešno zdravimo le, če jo odkrijemo dovolj zgodaj. Najpogostejše rake pri moškem lahko zgodaj odkrijemo, če prisluhnemo svojemu telesu in če ob začetnih znakih, kot so hripavost, trdovraten kašelj, dispeptične težave, prebavne motnje, težave pri uriniranju, oteklina ali zatrdlina v modih ali kjerkoli na telesu, ranica v ustih in koži, ki se ne celi, ne odlašamo in obiščemo svojega zdravnika. Zaradi nepoznavanja opozorilnih znamenj, diagnostičnih metod in postopkov zdravljenja ljudje predolgo odlašajo z obiskom pri zdravniku in s tem zamudijo čas, ko bi bolezen lahko še uspešno zdravili.

Letošnji Rejevi dnevi so namenjeni predvsem zdravnikom v zdravstvenih domovih, zdravnikom, ki opravljajo zdravstveno vzgojno delo v okviru regijskih društev za boj proti raku, predavateljem zdravstvene vzgoje v okviru območnih združenj Rdečega križa in zdravstvenim delavcem, ki delujejo v regionalnih zavodih za zdravstveno varstvo. S to knjižico, v kateri so opisani najpomembnejši podatki o dejavnikih tveganja, opozorilnih znakih, o odkrivanju in zdravljenju najpogostejših rakov pri moškem, želimo prispevati k zmanjšanju zbolelosti in umrljivosti za rakom. Želimo, da bo zdravnikom in zdravstvenim vzgojiteljem v pomoč pri zdravstvenovzgojnem delu na področju prevencije in zgodnjega odkrivanja raka pri moškem.

Želimo, da vam bodo 7. Rejevi dnevi v pomoč pri vsakodnevnem delu in kot vedno prijetna prireditve.

doc. dr. Borut Štabuc